

3 Barton close,
Cambridge CB 3 9 LQ,
United Kingdom,
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เรียน อาจารย์ คึกฤทธิ์ ฯ ที่เคารพ

ผมได้อ่านปัญหาประจำวันของ “ศิษย์โคง” และคำตอบของอาจารย์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐฉบับวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ศกนี้แล้ว ด้วยความสนใจ

ที่อาจารย์ตอบว่า “ได้ทราบมาโดยมีหลักฐานอันแน่นอนไม่มีที่สงสัยได้” ว่าผมได้เขียนปฏิเสธมาเรียนจอมพลถนอม บอกว่าผมมิได้เป็นผู้เขียนจดหมายของนายเข้ม ฯ ขึ้นเลยนั้น ขอได้โปรดสงสัย “หลักฐาน” นั้นจงหนัก เพราะจดหมายนายเข้มนั้นผมเขียนเอง และได้มีหนังสือนำเรียนจอมพลถนอมด้วย ก่อนที่จะเกิดสำเนาเผยแพร่กันออกไป ทั้งตัวจดหมายนายเข้มและหนังสือนำเขียนด้วยลายมือผมเอง (อย่างเดียวกับฉบับนี้) ส่วนที่มีผู้อ้างว่ามีจดหมายปฏิเสธมาที่หลังนั้น ถ้ามีจริงก็ไม่ใช่ของผม เพราะผมไม่เคยปฏิเสธ

ข้อเท็จจริงอีกข้อหนึ่งซึ่งอาจารย์ควรทราบและซึ่งท่านผู้อ่านสยามรัฐควรทราบทั่วกัน คือสำเนาจดหมายนายเข้ม ฯ ที่ถึงมือหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ นั้น ทั้งอาจารย์ในคณะเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ทั้งผมมิได้เป็นผู้ส่งให้หนังสือพิมพ์

ผมยินดีที่ได้ทราบจากคำตอบของอาจารย์ว่า “เรื่องอยากให้มีกติกาคือรัฐธรรมนูญในเมืองไทยโดยเร็ว” นั้น “มีคนพูดกันตรง ๆ มาแล้วมาก ต่อมากในหน้าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ” เมื่อเป็นเช่นนั้นจริงก็น่าชมหนังสือพิมพ์

ต่าง ๆ ที่ว่านั้นยิ่งนัก ที่ได้ออกความเห็นเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และ
ผมเชื่อว่าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ที่ (อาจารย์ว่า) ได้ออกความเห็นดังกล่าว คง
ไม่ได้หลงเข้าใจผิดคิดว่า “พอประกาศกติกามาแล้วจะต้องตีเสมอไป”
หรือจะมีกติกาก่อนเพื่อความสบายใจ แต่คงเป็นเพราะเขารักเสรีภาพ และรักที่
จะให้บ้านเมืองของเรามีชื่อมีแปอย่างชอบธรรมนั่นเอง

หากอาจารย์จะกรุณาเผยแพร่จดหมายฉบับนี้ จะเป็นพระคุณ

ด้วยความเคารพ

ช. ๑๒ ๑๖ ๑๗๗

สยามรัฐ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕